

prima instanță: L.Bulgac

DECIZIE

10 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Vera Macinskaia, Ion Vîlcov,
Iurie Diaconu, Nicolae Clima,

examinînd recursul declarat de organizația obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” împotriva AO „Centrul de Resurse Juridice” și Vladislav Gribincea, intervenient accesoriu SC „Starnet”, cu privire la apărarea dreptului de autor

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2013, prin care acțiunea a fost respinsă integral

c o n s t a ț ă

La 16 august 2012, AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva AO „Centrul de Resurse Juridice” și Vladislav Gribincea, intervenient accesoriu SC „Starnet”, cu privire la apărarea dreptului de autor.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că deține dreptul de autor asupra traducerii în limba română a variantei franceze a hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului din 13 decembrie 2001, în cauza MITROPOLIA BASARABIEI ȘI ALȚII c. MOLDOVEI (cererea nr. 45701/99).

Această traducere a fost publicată în anul 2007 și republicată în 2009 de către acesta în cartea intitulată „Hotărârile și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului în cauzele moldovenești”, volumul 1.

Consideră reclamantul, că traducerea nominalizată cade sub incidența art. 6 alin. (2) lit. k) din Legea cu privire la dreptul de autor și drepturile conexe din 23.11.1994 (în vigoare până la 01 ianuarie 2011), care prevede că traducerile sunt obiecte ale dreptului de autor și beneficiază de protecție juridică, iar terții sunt obligați să se conformeze voinței autorului obiectului dreptului de autor.

Mai indică reclamantul, că pârâții, A.O. „Centrul de resurse juridice” și Vladislav Gribincea, valorifică traducerea enunțată mai sus prin plasarea acesteia în baza de date de pe pagina WEB www.crim.org, în lipsa acordului A.O. „Juriștii pentru Drepturile Omului”, încălcînd astfel drepturile de autor deținute de ultima.

Cere A.O. „Juriștii pentru Drepturile Omului”:

- constatarea încălcării de către pârâți a drepturilor de autor ale reclamantului asupra traducerii în română a variantei franceze a hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului din 13 decembrie 2001 în cauza MITROPOLIA BASARABIEI ȘI ALȚII c. MOLDOVEI (cererea nr. 45701/99), prin publicarea și răspândirea acesteia în baza de date de pe pagina WEB www.crim.org (URL <http://www.crim.org/items/search> și URL);

- obligarea pârâților să șteargă din baza de date de pe pagina WEB www.crim.org (URL <http://www.crim.org/items/search> și URL) traducerea în română a variantei franceze a hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului din 13 decembrie 2001 în cauza MITROPOLIA BASARABIEI ȘI ALȚII c. MOLDOVEI (cererea nr. 45701/99);

- interzicerea pârâților de a valorifica, prin publicare și răspândire, a traducerii în română a variantei franceze a hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului din 13 decembrie 2001 în cauza MITROPOLIA BASARABIEI ȘI ALȚII c. MOLDOVEI (cererea nr. 45701/99); interzicerea pârâților, de a valorifica, prin publicare și răspândire, a traducerilor în română a hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului, efectuate de către asociația reclamantă „Juriștii pentru Drepturile Omului”;

- încasarea de la pârâți, în mod solidar, a compensației pentru dreptul încălcat, cât și a cheltuielilor de judecată aferente judecării pricinii date.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2013, acțiunea a fost respinsă integral.

La 21 martie 2013, A.O. „Juriștii pentru Drepturile Omului” a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2013, cu admiterea integrală a cererii de chemare în judecată, potrivit cerințelor formulate în aceasta.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că instanța de judecată nu a indicat expres în baza căror probe a ajuns la o asemenea concluzie, pronunțând o hotărârea neîntemeiată și ilegală.

Recurentul constată că potrivit punctul 2.2 din contractul individual de muncă din 01 iunie 2007, încheiat între AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Vladislav Gribincea, ultimul era responsabil de buna derulare a proiectului, gestionarea resurselor financiare alocate pentru realizarea proiectului, supravegherea tuturor celorlalți angajați în cadrul proiectului, întocmirea rapoartelor de activitate în cadrul proiectului și organizarea achizițiilor de bunuri pentru proiect.

Totodată, consideră recurentul că concluzia instanței de fond precum că „pîrîtul Vladislav Gribincea a fost responsabil de verificarea calității traducerilor”, nu are niciun suport probant și pare a fi arbitrară, precum și constatarea potrivit căreia Vladislav Gribincea a tradus personal în limba română varianta engleză a hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului din 13 decembrie 2001 în cauza MITROPOLIA BASARABIEI ȘI ALȚII c. MOLDOVEI”, deoarece în dosar nu există nici o probă care ar confirma o asemenea concluzie.

Mai invocă recurentul, că instanța de fond, în hotărârea sa, nu s-a pronunțat în nici un fel asupra unui capăt de cerere și anume privind interzicerea pârâților de

a valorifica, prin publicare și răspândire, a traducerilor în română a hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului, efectuate de către AO „Juriștii pentru Drepturile Omului”.

Precizează recurentul că au fost încheiate contracte individuale de muncă cu fiecare salariat, care a tradus jurisprudența Curții Europene, în conformitate cu care se stabilea că angajatorul deține drepturile de autor, drepturile conexe, drepturile de inventator și alte drepturi asupra operelor sau produselor rezultate din activitatea salariatului întreprinsă pentru executarea contractului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de AO „Juriștii pentru Drepturile Omului”, întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2013 și cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Potrivit pct. 2.1. din contractul individual de muncă din 1 iunie 2007, încheiat între încheiat între AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Vladislav Gribincea, ultimul era angajat în calitate de director de proiect al proiectului „Asigurarea implementării Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale”, finanțat de Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului din Suedia.

Potrivit pct. 2.2. al contractului, salariatul era responsabil de buna derulare a proiectului, gestionarea resurselor financiare alocate pentru realizarea proiectului, supravegherea tuturor celorlalți angajați în cadrul proiectului, întocmirea rapoartelor de activitate în cadrul proiectului și organizarea achizițiilor de bunuri pentru proiect.

Din materialele dosarului se constată că, ulterior procedurii indicate supra, Vladislav Gribincea, în numele AO „Juriștii pentru Drepturile Omului”, întru funcționarea proiectului precitat, încheie contracte individuale de muncă prin care sunt angajați specialiști în vederea traducerii în limba română a hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului în cauzele moldovenești, care în temeiul aceluiași contracte, trebuie să excludă redactarea ulterioară a textului traducerii.

Prin urmare, Vladislav Gribincea a avut atribuții manageriale și nu de efectuare a traducerilor hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului în cauzele moldovenești, sau de corectare a acestora, profesionalismul specialiștilor angajați de către acesta, anume în vederea efectuării traducerilor, prezumându-se.

Din cele menționate se reține faptul că angajatorul traducătorilor a fost AO „Juriștii pentru Drepturile Omului”.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 18 alin. (1) și (2) din Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 293 – XIII din 23 noiembrie 1994 (în vigoare până la 01 ianuarie 2011), drepturile personale (morale) asupra operei create ca urmare a îndeplinirii unei misiuni de serviciu date de patron sau a îndatoririlor de serviciu (opera de serviciu) aparțin autorului operei de serviciu.

Drepturile exclusive de valorificare a operei de serviciu printr-un procedeu condiționat de scopul misiunii aparțin pe un termen de trei ani patronului, din

însărcinarea căruia a fost creată opera, dacă contractul nu stipulează altfel. După expirarea acestui termen, drepturile patrimoniale revin autorului.

În temeiul celor spuse, citînd prevederile pct. 2.3. din contractele individuale de muncă încheiate între AO „Juriștii pentru Drepturile Omului”, în persoana lui Vladislav Gribincea și traducătorii „Angajatorul deține drepturile de autor, drepturile conexe, drepturile de inventator și alte drepturi asupra operelor sau produselor rezultate din activitatea salariatului întreprinsă pentru executarea contractului”, pretenții în vederea încălcării drepturilor de autor pot înainta AO „Juriștii pentru Drepturile Omului”, în calitate de angajator și traducătorii, în calitate de autori ale operelor derivate, termenul de trei ani prevăzut în art. 18 alin. (2) din actul legislativ nominalizat, reflectîndu-se doar asupra ultimilor.

Complementar, Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că prima instanță și-a fundamentat decizia pe Propunerea de finanțare a proiectului „Asigurarea implementării Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale” (f.d. 50-56), înscris al cărui valabilitate este invocată de către Vladislav Gribincea.

Cu referire la acest înscris, urmează a preciza că autenticitatea lui nu este dovedită în cadrul procesului de examinare a cauzei, de pe el lipsind însemnele unui document oficial (semnătură, ștampilă, etc.), or simpla completare a formularului de aplicare pentru finanțare, nu presupune, automat, acceptarea și finanțarea acestuia de către finanțator.

Chiar și în așa situație, admițînd valabilitatea documentului nominalizat supra, acesta doar dovedește faptul că Vladislav Gribincea este director de proiect și potrivit pct. 7 lit. (a) din respectivul înscris, are funcția de a corecta traducerile efectuate de către asistenții de proiect nr. 2 și 3.

Totodată, pct. 7.3. din contractul individual de muncă încheiat de către AO „Juriștii pentru drepturile omului” cu Vladislav Gribincea, prevede expres că ultimul deține drepturile de autor, drepturile conexe, drepturile de inventator și alte drepturi asupra operelor sau produselor rezultate din activitatea sa la realizarea proiectului.

Prin urmare, se reține că punctul din contractul individual de muncă încheiat de către AO „Juriștii pentru drepturile omului” cu Vladislav Gribincea cu privire la careva drepturi de autor se referă la rezultatele care decurg nemijlocit din activitatea sa, inclusiv de traduceri nemijlocite, pe cînd efectuarea traducerilor pe cazul în speță a fost obligația contractuală a traducătorilor, și anume a asistenților de proiect nr. 2 și 3 și, astfel, pîrîții nu pot pretinde la dreptul de autor asupra operei, care potrivit legii și circumstanțelor de fapt ale litigiului aparține reclamantului.

Ce se referă la alte cerințe ale reclamantului, se constată că în cererea de chemare în judecată a AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” împotriva AO „Centrul de Resurse Juridice” și Vladislav Gribincea, intervenient accesoriu SC „Starnet”, primul solicită încasarea de la co-pîrîți, în mod solidar, a cheltuielilor de judecată suportate și a compensației pentru dreptul încălcat, menționînd că, cuantumul și justificarea acestora vor fi prezentate în ședința de judecată, fapt, însă, nerealizat.

Astfel de probe nu au fost prezentate din care motive aceste cerințe nu pot fi admise.

Colegiul consideră ca neîntemeiate cerințele reclamantului cu privire la obligarea SC „Starnet” SRL să blocheze accesul la traducerea în română a variantei franceze a hotărîrii Curții Europene a Drepturilor Omului din 13 decembrie 2001 în cauza Mitropolia Basarabiei și alții c. Moldovei (cererea nr. 45701/99) din baza de date de pe pagina web www.crjm.org (URL <http://crjm.org/items/search> și URL <http://crjm.org/files/items/Mitropolia%20Basarabiei%20si%20Altii%20v.%20Moldova.doc>), or aceste cerințe se consideră, în principiu, admise integral și acoperite prin admiterea acestora față de AO „Centrul de resurse juridice” și Vladislav Gribincea de a șterge (elimina) din baza de date de pe pagina web www.crjm.org (URL <http://crjm.org/items/search> și URL <http://crjm.org/files/items/Mitropolia%20Basarabiei%20si%20Altii%20v.%20Moldova.doc>) traducerea în română a variantei franceze a hotărîrii Curții Europene a Drepturilor Omului din 13 decembrie 2001 în cauza Mitropolia Basarabiei și alții c. Moldovei (cererea nr. 45701/99), precum și se interzice valorificarea, prin publicare și răspîndire a acesteia, dar și a altor traduceri în română a hotărîrilor Curții Europene a Drepturilor Omului, efectuate de către AO „Juriștii pentru drepturile omului”.

Mai mult ca atît, SC „Starnet” SRL a avut în proces calitatea de intervenient accesoriu, iar reclamantul, invocînd cerințe de obligare a SC „Starnet” SRL de a bloca accesul la traducerea în română a variantei franceze a hotărîrii Curții Europene a Drepturilor Omului din 13 decembrie 2001 în cauza Mitropolia Basarabiei și alții c. Moldovei (cererea nr. 45701/99) din baza de date de pe pagina web www.crjm.org (URL <http://crjm.org/items/search>), nu a solicitat schimbarea calității procesuale a acestea.

Avînd în vedere circumstanțele descrise, Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră neîntemeiate, argumentele primei instanțe în legătură cu ce, recursul urmează a fi admis, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2013 și pronunțată o nouă hotărîre prin care acțiunea se admite parțial prin constatarea încălcării de către AO „Centrul de resurse juridice” și Vladislav Gribincea a drepturilor de autor ale AO „Juriștii pentru drepturile omului” asupra traducerii în română a variantei franceze a hotărîrii Curții Europene a Drepturilor Omului din 13 decembrie 2001 în cauza Mitropolia Basarabiei și alții c. Moldovei (cererea nr. 45701/99), prin publicarea și răspîndirea acesteia în baza de date de pe pagina web www.crjm.org (URL <http://crjm.org/items/search> și URL <http://crjm.org/files/items/Mitropolia%20Basarabiei%20si%20Altii%20v.%20Moldova.doc>), cu obligarea AO „Centrul de resurse juridice” și Vladislav Gribincea să șteargă din baza de date de pe pagina web www.crjm.org (URL <http://crjm.org/items/search> și URL <http://crjm.org/files/items/Mitropolia%20Basarabiei%20si%20Altii%20v.%20Moldova.doc>) traducerea în română a variantei franceze a hotărîrii Curții Europene a Drepturilor Omului din 13 decembrie 2001 în cauza Mitropolia Basarabiei și alții c. Moldovei (cererea nr. 45701/99), precum și interzicerea valorificării, prin

publicare și răspîndire a acesteia, dar și a altor traduceri în română a hotărîrilor Curții Europene a Drepturilor Omului, efectuate de către AO „Juriștii pentru drepturile omului”.

În rest acțiunea urmează a fi respinsă ca nefondată.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit.b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de AO „Juriștii pentru Drepturile Omului”.

Se casează hotărîre Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” împotriva AO „Centrul de Resurse Juridice” și Vladislav Gribincea, intervenient accesoriu SC „Starnet”, cu privire la apărarea dreptului de autor și se adoptă o nouă hotărîre după cum urmează.

Se constată încălcarea de către AO „Centrul de resurse juridice” și Vladislav Gribincea a drepturilor de autor ale AO „Juriștii pentru drepturile omului” asupra traducerii în română a variantei franceze a hotărîrii Curții Europene a Drepturilor Omului din 13 decembrie 2001 în cauza Mitropolia Basarabiei și alții c. Moldovei (cererea nr. 45701/99), prin publicarea și răspîndirea acesteia în baza de date de pe pagina web www.crjm.org (URL <http://crjm.org/items/search> și URL <http://crjm.org/files/items/Mitropolia%20Basarabiei%20si%20Altii%20v.%20Moldova.doc>).

Se obligă AO „Centrul de resurse juridice” și Vladislav Gribincea să șteargă din baza de date de pe pagina web www.crjm.org (URL <http://crjm.org/items/search> și URL <http://crjm.org/files/items/Mitropolia%20Basarabiei%20si%20Altii%20v.%20Moldova.doc>) traducerea în română a variantei franceze a hotărîrii Curții Europene a Drepturilor Omului din 13 decembrie 2001 în cauza Mitropolia Basarabiei și alții c. Moldovei (cererea nr. 45701/99), precum și se interzice valorificarea, prin publicare și răspîndire a acesteia, dar și a altor traduceri în română a hotărîrilor Curții Europene a Drepturilor Omului, efectuate de către AO „Juriștii pentru drepturile omului”.

În rest acțiunea se respinge.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Judecătorul

Judecătorii

Valeriu Doagă

Vera Macinskaia

Ion Vîlcov

Iurie Diaconu

Nicolae Clima